ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕОКНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ

Випускна кваліфікаційна робота
Пояснювальна записка

до магістерської кваліфікаційної роботи

на тему:

Зоосимволіка в романі Дж. Орвела «Двір для худоби»: лінгвістичний та перекладацький аспекти

Виконала: студентка 6 курсу, групи 6 ФП
спеціальності 035 „Філологія“
Шелахова К.В.

Керівник: к.філол.н., доц. Подвойська О.В.
Рецензент: к.пед.н., доц. Радецька С.В.

Херсон – 2020 року

ЗМІСТ

ВСТУП .....
РОЗДІЛ 1.СИМВОЛІКА В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ .....
ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ .....
1.1. Поняття “символ” у літературознавстві .....
1.2. Символ та художній образ: порівняльний аналіз .....
1.3. Лексичні трансформації при перекладі: причини застосування .....
1.4. Шляхи відтворення символів при перекладі художнього тексту .....
Висновки до розділу 1 .....
РОЗДІЛ 2.ЗООСИМВОЛІКА ЯК ПРЕДМЕТ ЛІНГВІСТИЧНОГО
ДОСЛІДЖЕННЯ .....
2.1. Зоосимволіка, її значення у художній літературі .....
2.2. Зоосимволіка в українській та англійській культурі .....
Виснови до розділу 2 .....
РОЗДІЛ 3.ВИКОРИСТАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ СТРАТЕГІЙ ДЛЯ.....
ПЕРЕДАЧІ ЗООСИМВОЛІКИ РОМАНУ ДЖ. ОРВЕЛА «ДВІР .....
ДЛЯ ХУДОБИ» .....
3.1. Життєвий та творчий шлях Дж. Орвела .....
3.2. Роман Дж. Орвела «Двір для худоби»: загальна характеристика
твору .....
3.3. Зоосимволіка в тексті Дж. Орвел «Двір для худоби» .....
3.4. Способи перекладу зоосимволіки роману Дж. Орвела «Двір
для худоби» І. Чернятинським .....
Висновки до розділу 3 .....
ВИСНОВКИ.....
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ .....
ABSTRACT .....

ABSTRACT

This thesis is devoted to the problem of the phenomenon of the symbol, namely - its specific variety of zoomorphic symbol and the peculiarities of its functioning in Ukrainian and British culture.

The **urgency** of the work is that the general interest in such a complex phenomenon as symbolism has grown especially in recent years due to the revival of general culturological international contacts and ties. It is extremely important to correctly interpret the symbolism for the theory of translation, because ignoring this factor can negate the adequacy of the translation of the whole text.

The **object** of the study are zoosymbols - fixed in the language system figurative meanings of animal names, which objectify in English and Ukrainian typed knowledge and ideas about the fauna in the projection on humans, as well as the meaning of zoosymbolism in translation studies. As well as zoosymbolism, which can be traced in George Orwell's novel "Animal Farm"

The **subject** of the research is the essence of zoosymbols as components of the English and Ukrainian languages, and the transfer of zoosymbolism in translation.

The **purpose** of the study: to determine the specifics of the functioning of zoosymbols and the peculiarities of their evaluative semantics in different cultural traditions, and to clarify the function of the transfer of zoosymbols in translation.

To achieve this goal, we need to perform the following **tasks**:

- to find out the meaning of the concepts of symbol and artistic image in modern linguistics;
- to establish the most adequate ways of reproduction of symbols in fiction;
- to give the characteristic of zoosymbolism in the art text;
- to characterize the life and creative path of the American writer J. Orwell;
- to establish the peculiarities of the use of zoo symbols in J. Orwell's novel "Animal Farm";

- to find out the most adequate ways of reproduction of zoo symbols in the translation of the novel into Ukrainian.

Main **research methods** are the following: theoretical analysis of the literature; continuous sampling method; critical analysis of research on this issue; system analysis; method of typological comparison, analysis of the correct transfer of zoosymbolism by the translator from the original text to the translated text.

The **theoretical and practical significance** of the work is that an attempt was made to present a comparative analysis of the zoological symbolism of both cultures; symbols in general, and zoosymbols in particular have stable meanings that may not coincide in different traditions. The presence of such an analysis allows the most accurate and adequate translation, transmission of the semantics of symbols. The paper also presents a method of symbol analysis.

АНОТАЦІЯ

Ця дипломна робота присвячена проблемі явища символу, а саме - його специфічному розмаїттю зооморфного символу та особливостям його функціонування в українській та британській культурі. Актуальність роботи полягає в тому, що загальний інтерес до такого складного явища, як символізм, особливо зріс в останні роки завдяки відродженню загальних культурологічних міжнародних контактів та зв'язків. Надзвичайно важливо правильно інтерпретувати символіку для теорії перекладу, оскільки ігнорування цього фактора може заперечити адекватність перекладу цілого тексту. Об’єктом дослідження є зоосимволи - закріплені в мовній системі переносні значення назв тварин, які об’єктивують в англійській та українській мовах набрані знання та уявлення про фауну в проекції на людину, а також значення зоосимболізму в перекладацьких дослідженнях. А також зоосимболізм, який простежується в романі Джорджа Оруелла "Ферма тварин" Предметом дослідження є сутність зоосимволів як компонентів англійської та української мов та передача зоосимболізму в перекладі. Мета дослідження: визначити особливості функціонування зоосимволів та особливості їх оціночної семантики в різних культурних традиціях, та з’ясувати функцію передачі зоосимволів у перекладі. Для досягнення цієї мети нам потрібно виконати такі завдання: - з’ясувати значення понять символ та художній образ у сучасній лінгвістиці; - встановити найбільш адекватні способи відтворення символів у художній літературі; - дати характеристику зоосимболізму в художньому тексті; - охарактеризувати життєвий і творчий шлях американського письменника Дж. Оруелла; - встановити особливості використання символів зоопарку в романі Дж. Оруелла «Ферма тварин»; - з’ясувати найбільш адекватні способи відтворення зоопаркових символів у перекладі роману українською мовою. Основними методами дослідження є: теоретичний аналіз літератури; метод безперервної вибірки; критичний аналіз досліджень з цього питання;

системний аналіз; метод типологічного порівняння, аналіз правильної передачі перекладачем зоосимболії з оригінального тексту на текст, що перекладається. Теоретичне та практичне значення роботи полягає в тому, що було зроблено спробу представити порівняльний аналіз зоологічної символіки обох культур; символи загалом, і зоосимволи зокрема мають стабільні значення, які можуть не збігатися в різних традиціях. Наявність такого аналізу дозволяє найбільш точно і адекватно перекласти, передати семантику символів. У статті також представлений метод аналізу символів.